

Ramar för utgiftsområdena 15 och 16

Till finansutskottet

Finansutskottet beslutade den 24 oktober 2014 att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över Budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar de berör respektive utskotts ämnesområde.

Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2015 samt de preliminära utgiftsramarna för 2016, 2017 respektive 2018 för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning.

Utbildningsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns två avvikande meningar från (M, FP, KD) och (SD).

Utskottets överväganden

Propositionen

Utgiftsområde 15 Studiestöd

I propositionens (2014/15:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) yrkande 6 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd ska uppgå till 21 177 307 000 kronor 2015. Regeringen föreslår även i yrkande 9 i denna del att utgifterna för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 20 901, 21 159 respektive 21 946 miljoner kronor för utgiftsområde 15.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

I propositionens (2014/15:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) yrkande 6 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska uppgå till 64 152 606 000 kronor 2015. Regeringen föreslår även i yrkande 9 i denna del att utgifterna för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 66 478, 66 820 respektive 68 149 miljoner kronor för utgiftsområde 16.

Motionerna

Utgiftsområde 15 Studiestöd

I partimotion 2014/15:3002 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2015 minskas med 875 027 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2014/15:3003 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområdet för 2015 höjs med 288 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2015, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 15

Tusentals kronor

År	Regeringen	M, C, FP, KD	SD
2015	21 177 307	-875 027	+288 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 15

Miljoner kronor

År	Regeringen	M, C, FP, KD	SD
2016	20 901	-1 315	+24
2017	21 159	-1 378	-214
2018	21 946	-1 633	-406

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

I partimotion 2014/15:3002 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2015 minskas med 517 081 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2014/15:3003 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområdet för 2015 höjs med 1 240 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2016, 2017 och 2018 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2015, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 16

Tusental kronor

År	Regeringen	M, C, FP, KD	SD
2015	64 152 606	-517 081	+1 240 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 16

Miljoner kronor

År	Regeringen	M, C, FP, KD	SD
2016	66 478	-1 623	+ 2 432
2017	66 820	-1 279	+3 314
2018	68 149	-1 335	+3 960

Utskottets ställningstagande

Sveriges ställning som kunskapsnation bygger på en välutbildad befolkning och på forskning av hög kvalitet. Utbildningspolitiken är grunden även för en framgångsrik jobbpolitik. Grundläggande utgångspunkter ska vara höga skolresultat, en jämlik skola och investeringar i lärarna. Alla ska vara trygga i den svenska skolan, och elever, lärare och annan personal ska trivas med sitt arbete.

Sverige ska vara en ledande forskningsnation. Forskning ska respekteras som den långsiktiga verksamhet den är.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen åtgärder för att förbättra utbildningsväsendet, stärka Sveriges möjligheter att konkurrera med kunskap och stärka individernas livsförutsättningar. Bland annat följande reformer föreslås och aviseras i propositionen:

- mer personal i förskolan för att öka kvaliteten och minska barngruppernas storlek
- fler anställda i skolan så att lärarna får mer tid för sitt arbete och klasserna kan bli mindre i lågstadiet
- fler speciallärare och specialpedagoger
- en läsa-skriva-räkna-garanti ska utredas
- en nationell samling för läraryrket
- särskilda insatser ska riktas till skolorna med lägst studieresultat
- en utredning tillsätts med uppdraget att utforma åtgärder för att alla ungdomar ska gå en gymnasieutbildning
- ett nytt kunskapslyft för vuxna
- fler ska ges möjlighet att studera på högskolan
- studiemedlet höjs med 1 001 kronor per studiemånad fr.o.m. den 1 januari 2015.

Utbildningsutskottet föreslår mot den bakgrunden att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdena åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionernas förslag bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 20 november 2014

På utbildningsutskottets vägnar

Lena Hallengren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lena Hallengren (S), Christer Nylander (FP), Tomas Tobé (M), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Stefan Jakobsson (SD), Håkan Bergman (S), Jabar Amin (MP), Michael Svensson (M), Gunilla Svantorp (S), Carina Herrstedt (SD), Daniel Riazat (V), Annika Eclund (KD), Lena Emilsson (S), Maria Stockhaus (M) och Ida Drougge (M).

Avvikande meningar

1. Ramar för utgiftsområdena 15 och 16 (M, FP, KD)

Christer Nylander (FP), Tomas Tobé (M), Michael Svensson (M), Annica Eclund (KD), Maria Stockhaus (M) och Ida Drougge (M) anför:

Utbildningen i Sverige ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla för elevernas skull, men också för jobben, välfärden och sammanhållningen. Föräldrarna ska veta att när barnen kommer hem från skolan har de lärt sig något nytt i en trygg miljö. Alla elever ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som var och en behöver för att nå kunskapsmålen och växa utifrån sina egna förutsättningar. Skolan ska också ge bildning och lära för livet – inte bara arbetslivet. Oavsett bakgrund eller var man går i skolan ska alla barn ges en bra start i livet. Vi vill fortsätta arbetet för mer kunskap i skolan. Målet är att Sverige inom tio år ska ligga på topp-tio i PISA-mätningarna.

Satsningarna i regeringens budgetproposition på skolans område överensstämmer i stort med Alliansens politik. Det finns därmed en bred enighet i riksdagen kring att göra ekonomiska satsningar på skolan. Det finns dock förslag i budgeten som signalerar en ny riktning som bryter mot Alliansens fokus på kunskap i skolan.

Högre utbildning spelar stor roll för bildning och möjligheten att ta del av kunskap och att fritt söka ny. Sverige har aldrig haft en så välutbildad befolkning som nu. Vi satsar på fler högskoleplatser under mandatperioden och höjda studiemedel med 1 000 kronor per studiemånad. Fram till 2016 vill Alliansen med fortsatta satsningar öka resurserna till forskningen så att 9 miljarder kronor mer satsas varje år jämfört med 2008.

Därutöver föreslås och aviseras bl.a. följande reformer i vår budgetmotion:

- en förlängning av Förskolelyftet till 2018 och genomförandet av ett förskolecheflyft
- Mattelyftet och Läsflyftet förlängs
- betyg ska införas från årskurs 4
- en tioårig grundskola införs
- utökat antal platser på lärarutbildningen och fler vägar in i läraryrket
- en fortsatt utbyggnad av karriärtjänstreformen
- en fortsatt frivillig gymnasieskola.

Vi anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2014/15:3002 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3 i denna del och yrkande 4 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså Sverigedemokraternas förslag.

2. **Ramar för utgiftsområdena 15 och 16 (SD)**

Stefan Jakobsson (SD) och Carina Herrstedt (SD) anför:

En bra skola och ett bra utbildningssystem är grunden för Sveriges framtida välstånd och vår plats som en framstående nation. Det går inte att nog poängtera vikten av att vi har ett utbildningssystem som kan mäta sig med övriga nationers utbildningssystem. I framtiden kommer vi dessutom att konkurrera med asiatiska nationer där en betydligt hårdare kultur råder vad gäller studier, läxläsning och skola. Att behålla vår plats som ett framgångsrikt exportland och en framgångsrik forskarnation är en utmaning vi måste anta om vi i framtiden vill säkra vårt välstånd och vår ekonomiska utveckling. Om vi i Sverige slår av på takten, finns det nationer som definitivt inte tänker göra det vad gäller studier och forskning, utan snarare ta det vi tappar i marknadsandelar och ekonomisk utveckling.

Vi sverigedemokrater är fast beslutna att se till att Sverige även i framtiden ska konkurrera framgångsrikt med de främsta nationerna vad gäller forskning och ekonomisk utveckling.

Sverige ska vara en framträdande kunskapsnation och vi avser därför öka forskningsanslagen till högskolorna och universitetet under den kommande budgetperioden.

Därutöver föreslås och aviseras bl.a. följande reformer i vår budgetmotion:

- införandet av en tioårig grundskola
- förstärkt undervisning i svenska i skolan
- matreform för att höja kvaliteten på skolmaten
- antimobbningssatsning i skolan
- satsning på fler platser inom kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan
- fler platser på läkarutbildningen
- en satsning på mer lärarledd undervisning på lärosätena.

Vi anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2014/15:3003 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del och yrkande 7 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.